

Erinevad perspektiivid

Osalejad analüüsivad perspektiivi olulisust nende enda ja teiste kohta veebis kättesaadava teabe kontekstis. Nad saavad teadlikuks asjakohastest kontekstiga seotud (nt ajalistest, kultuurilistest, sotsiaalsetest, lokaalsetest/regionaalsetest/globalsetest) faktoritest, mis mõjutavad võrgusolekut. Lisaks saavad osalejad arutleda selle üle, milline mõju on veebis avaldatud teabel nende suhetele oma pere, sõprade või autoriteetsete isikutega (nt õpetaja või ülemusega).

Ressursid

Rubini vaasi illusioon

Kassra sotsiaalmeediaprofili küsitlusleht

Mis on perspektiiv?

Esimene osa

Klassi suhtluse pilt

Projitseerige Rubini vaasi kujutis ekraanile. Küsimuste esitamise käigus paluge osalejatel ette tulla ja näidata, mis kujutist nad näevad

Küsi õpilastelt

Mida te seda pilti vaadates näete?

Kui paljud teist näevad vaasi?

Kui paljud teist näevad kaht nägu?

Kas näete mõlemat korraga?

See, mida näete, oleneb teie perspektiivist. Mis perspektiiv teie meelest on?

Suhtlus klassiga

Kirjutage osalejate definitsioonid tahvlile.

Räägi õpilastele

Perspektiiv on teatud suhtumine millessegi ehk nii-öelda vaatenurk.

Teine osa

Räägi õpilastele

Veel üks näide. Oletame, et meie sõber Ants suutis just kooli jalgpallivõistkonda pääseda. Emale selles teatades ütleb ta: „Ma pääsesin kooli jalgpallivõistkonda!“ Ja ema on ta üle väga uhke.

Kui Azul räägib sellest oma parimale sõbrale Ravivile, ütleb Raviv, et tal on väga hea meel seda kuulda.

Ants räägib kooli jalgpallivõistkonda pääsemisest ka oma sõbrale Veikole. Veiko oli aga samuti proovinud võistkonda pääseda ja Ants oli tema koha endale saanud. Ja loomulikult pole Veiko väga õnnelik.

Ants kuulub ka kooli teadusklubisse ja peab nüüd teadusklubi kohtumisi vahele jätma, et saaks jalgpallitrennis käia. Kui ta räägib sellest teadusklubi presidendile

Danile, pole ka too kuuldust erilises vaimustuses.

Kõik need erinevad Antsuga seotud inimesed kuulsid sama teavet: Ants pääses jalgpallivõistkonda.

Küsi õpilastelt

Miks kõik erinevalt reageerisid?

Miks on nende erinevad perspektiivid ja erinev suhe Antsuga oluline?

Kas oskate tuua veel näiteid, kuidas eri inimesed võivad sama situatsiooni erinevalt näha?

Miks perspektiiv oluline on?

Möttelüngad

Esimene osa

Suhtlus klassiga

Jagage osalejad 3–4 inimesest koosnevatesse rühmadesse. Andke igale rühmale paber ja kirjutusvahendid.

Räägi õpilastele

Annan igale rühmale paberilehe ja Kassra fiktiivse sotsiaalmeedia profiili. Paberilehel on ühe Kassraga seotud inimese nimi. Kujutage oma rühmas ette, et vaatate seda sotsiaalmeedia profiili paberile kirjutatud isiku pilgu läbi. Kes Kassra teie arvates on? Milliseid oletusi oskate teha? Mis talle meeldib? Mis talle ei meeldi? Mida ta kommenteerinud on? Milline on teie nägemus Kassrast lähtuvalt sellest perspektiivist? Teil on aega kümme minutit. Olge valmis oma arvamust ette kandma!

Paluge igal rühmal oma tulemust esitleda.

Potentsiaalsed rollid/inimesed Kassra elus.

1. Kassra ema, kes muretseb poja turvalisuse pärast.
2. Kassra parim sõber, kes temast väga lugu peab.
3. Naaberkoolis õppiv tüdruk, kes Kassrat ei tunne.
4. Kassra õpetaja.
5. Potentsiaalne ülemus, kes kaalub Kassra palkamist.

Küsi õpilastelt

Mille poolest erinesid need viisid, kuidas Kassrat vaatlesite ja hindasite?

Miks need erinevused teie meelest olemas on?

Kas kõik need hinnangud on teie meelest täpsed? Miks / miks mitte?

Kas oskate tuua oma elust näite, kus erinevad inimesed tõlgendasid täpselt ühesugust teavet täiesti erinevalt?

Küsi õpilastelt

Kui paljudel teist on oma vanematega tülisid olnud? Sõpradega?

Kui paljud teist kasutavad sotsiaalmeediaplatvorme? Kas mõtlete sellele, millise mulje teie sotsiaalmeedia profiil teistele jätab?

Kas olete kunagi kustutanud mõne sotsiaalmeedia postituse (foto-, video- või tekstipostituse) või eemaldanud sellelt endaga seotud märke? Miks?

Mõtteid perspektiividest

Esimene osa

Räägi õpilastele

Mõelge, missugustel erinevatel viisidel teie tuttavad teid tunnevad.

Küsi õpilastelt

Kas käitute erinevate inimeste läheduses erinevalt? Kas räägite oma vanematega/hooldajatega samamoodi nagu õpetaja või sõpradega? Miks / miks mitte?

Räägi õpilastele

Käitume kõik veidi erinevalt olenevalt sellest, kus ja kellega parasjagu oleme.

Selle ülesande käigus arutleme selle üle, millise pildi te endast veebis, eriti sotsiaalmeedias, loote ja kuidas teised võivad teid olenevalt nende vaatenurgast mõneti erinevalt näha.

Küsi õpilastelt

Kas loote endast veebis eri inimestele erineva pildi? Näiteks kasutate ühes keskkonnas (nt Facebookis) oma pärisnime, aga paljude muude netitoimingute puhul otsustate varjunime kasuks?

Mis veebikeskkonnad on sellised, kus te vahel oma pärisnime ei kasuta, ja milliseid veebikeskkondi kasutate anonüümselt? Miks?

Kas usute, et enda kohta veebis jagatud teabega olete loonud endast tervikliku pildi? Kas usute, et sotsiaalmeedia profiilid räägivad terviklikke lugusid? Kas tahaksite, et need seda teeks?

Küsi õpilastelt

Mida võiksid inimesed teist arvata, kui näeksid vaid osalist pilti? Näiteks, kas teie vanemate arvamus teist muutuks, kui nad näeksid kõike, mida teete ühel saidil, aga vaid osa sellest, mida teete teisel saidil?

Kas teete vahel ka privaatseid postitusi? Miks?

Küsi õpilastelt

Rääkisime täna palju perspektiivist. Mis on kõige olulisem, mida meie tänasest

vestlusest õppisite?

Kuidas perspektiiv veel meie teabe hindamise protsessi mõjutab? Kas oskate mõne hiljutise sündmuse toel näite tuua? Miks on perspektiiv oluline mitte ainult igapäevaelus, vaid ka uudistes?

Ülesanne

Esimene osa

Ülesanne

Paluge osalejatel:

1. teha mõnest sotsiaalmeedia postitusest foto või kuvatõmmis [ükskõik, kas foto-, video- või tekstipõhisest postitusest] (see ei pea olema nende enda postitus).
2. Leidke kolm selle isiku sotsiaalmeedia kontoga seotud erinevas rollis inimest (näiteks tema sõber, pereliige ja õpetaja) ja kirjeldage, mida erinevas rollis olevad isikud sellest postitusest arvata võiksid.

Viimaseks 10 minutiks jagage osalejad paaridesse ja paluge neil oma paarilisega välja tuua vähemalt kaks põhjust, miks perspektiiv nende valitud postituse kontekstis oluline on.